Brass

SAMENVATTING

Doel van het spel

De spelers ontwikkelen Lancaster in de 18e eeuw door fabrieken, mijnen en scheepswerven op te richten, en katoen te verschepen. Ze proberen op deze wijze zoveel mogelijk overwinningspunten te verdienen.

Voorbereiding van het spel

- Leg het spelbord in het midden van de tafel.
- Plaats op elk veld van het steenkolen- en ijzer- vraagspoor een steenkolen (zwart) of ijzer (oranje) blokje.
- Plaats de zwarte markeerschijf op het bovenste veld op het “katoen vraagspoor”.
- Schud de “Verre Markt”-tegels en leg deze gedekt op het betreffende veld.
- Iedere speler kiest een kleur en ontvangt de tegels en schijfjes in de kleur. Iedereen plaatst één schijfje op veld £0 van het inkomstenspoor en sorteer de tegels naar soort en legt deze per soort in stapels (van onder naar boven geordend van hoog naar laag) voor zich neer.
- Iedere speler ontvangt £30.
- Kies een startspeler. Leg het fiche van deze speler op het bovenste veld van het speelvolgordespoor. Plaats de fiches van de volgende spelers met de klok mee eronder.

Spelverloop

Het spel is onverdeeld in twee perioden: de “kanaalperiode” en “spoorperiode”.
Elke periode is onderverdeeld in 4 fases.

	3 spelers	4 spelers
Aantal ronden	10	8
Kanaalperiode	9	6
Spoorperiode	6	2

1. Startkaarten
Schud alle kaarten. Iedere speler ontvangt 8 kaarten.
Leg de overgebleven kaarten op het betreffende veld op het spelbord.
Verwijder een aantal kaarten van de stapel uit het spel voor deze periode (zie tabel).

2. Spelersacties
Er wordt gespeeld in rondes.
Deze fase is afgelopen na de ronde waarin de spelers geen kaarten meer op hand hebben.
Elke ronde bestaat uit de volgende stappen:

A. Ontvang inkomen
Spelers ontvangen inkomen volgens het inkomstenspoor.
(inkomen negatief? → betalen aan voorraad! Niet naar “Uitgegeven Bedrag”-vak!)

B. Speel kaarten in speelvolgorde
Iedere speler speelt twee kaarten uit om acties te voeren.
Let op: in eerste ronde van de kanaalperiode speelt iedere speler slechts één kaart uit.
- Het is toegestaan dezelfde actie meerdere malen uit te voeren.
- Alle uitgaven in deze fase gaan naar het “Uitgegeven Bedrag”-vak van de betreffende speler.
- Passen is toegestaan. Leg in dat geval een kaart naar keuze af.

1. Bouw industrie
a. speel de juiste kaart (= kaart met betreffende industrie of stad)
→ Bouwen industrie alleen mogelijk in stad waarmee je verbonden bent (d.m.v. kanalen of spoorwegen).
Let op: speel twee kaarten om in een stad naar keuze een industrie naar keuze te bouwen.

b. plaats tegel
- plaats tegel op veld met corresponderend symbool
- steenkolenmijn? → plaats afgebeelde hoeveelheid kolenblokjes op tegel
- ijzermijn? → plaats afgebeelde hoeveelheid ijzerblokjes op tegel

c. verplaats kolen (= zwart blokje op tegel? → kolen verplaatsen naar deze tegel)
Twee mogelijkheden:
- dichtstbijzijnde blokje op een tegel op het spelbord over verbindingen (let op: laatste blokje van tegel? → tegel omdraaien, inkomstenspoor van betreffende speler bijwerken), of
- indien geen blokje bereikbaar/beschikbaar, maar wel verbinding met een haven: blokje van “Steenkolen Vraag Spoor” nemen; afgebeelde kosten betalen.

d. neem ijzer (=oranje blokje op tegel? → ijzer verplaatsen naar deze tegel)
Twee mogelijkheden:
- blokje op een tegel op het spelbord pakken (verbinding niet verplicht) (let op: laatste blokje van tegel → tegel omdraaien, inkomstenspoor van betreffende speler bijwerken), of
- indien geen blokje beschikbaar: blokje van “ IJzer Vraag Spoor” nemen; afgebeelde kosten betalen

e. betaal voor de tegel
- alleen bovenste tegel van een stapel kan worden gebouwd;
- niveau 0 kun je nooit bouwen; niveau 1 enkel in kanaalperiode;
- in kanaalperiode geldt restrictie van één tegel per speler per stad;
- vervangen tegels enkel toegestaan door hetzelfde type en hoger niveau;

Bijzondere steden:
- Barrow-in-Furness: pas beschikbaar in spoorperiode.
- Birkenhead: pas beschikbaar in spoorperiode. Virtuele verbinding mag niet worden gebruikt om steenkool of ijzer te vervoeren.
- Lancaster: Haven bouwen op linkse veld indien beschikbaar.
- Preston: Haven bouwen op bovenste veld indien beschikbaar.

2. Bouw verbinding
Plaats verbindingstegel (kanaal/spoor) op verbinding en betaal kosten aan “Uitgegeven Bedrag”-vak (zie tabel op spelbord).
Let op: in spoorperiode → plaatsen spoortegel(s) vereist steenkolenblokje (zie *1c: verplaats kolen*)

3. Ontwikkel
- verwijder één of twee tegels van één of twee stapels industrietegels.
- verplaats één ijzerblokje per verwijderde tegel (zie *1d: neem ijzer*)

4. Verkoop katoen
Twee mogelijkheden:
- draai eigen (nog niet omgedraaide) katoenfabriektegel om en verbonden (nog niet omgedraaide) haven (naar keuze) → betreffende spelers gaan zoveel stappen op inkomstenspoor naar voren als afgebeeld op omgedraaide tegels
- draai “Verre Markt”-tegel en verplaats schijfje aantal velden omlaag. Is de vraag >0, dan omdraaien eigen (nog niet omgedraaide) katoenfabriektegel inkomsten zoveel stappen op inkomstenspoor naar voren als afgebeeld op katoenfabriektegel + opbrengt “Verre Markt”. (voorwaarde: verbinding met haventegel of Externe Locatie); Elke levering apart afhandelen.

Het is mogelijk om meerdere malen katoen te verkopen tijdens één actie.

5. Vraag lening aan
Max. 3 inkomstenstappen (kleuren) terug op in inkomstenspoor voor £10 t/m £30.
Let op: in spoorperiode → als trekstapel uitgeput is, mag er geen lening meer worden genomen!

C. Bepaald speelvolgorde voor volgende ronde
- Speelvolgorde wordt bepaald door de hoeveelheid geld in het “Uitgegeven Bedrag”-vak per speler. De speler met het minste geld gaat voor. In geval van een gelijke stand wisselt de volgorde tussen betreffende spelers niet.
- Leg al het geld uit de “Uitgegeven Bedrag”-vakken terug in voorraad.

D. Aanvullen van je hand
De spelers vullen hun hand aan tot 8 kaarten.
Als de trekstapel uitgeput is, trekken de spelers geen nieuwe kaarten.

3. Overwinningspunten
De spelers krijgen punten voor:
- *verbindingen:* elke verbinding levert zoveel punten op als het aantal gouden cirkels aan elke zijde van de verbinding (op spelbord en op tegels);
- *omgedraaide industrietegel:* elke tegel levert zoveel punten als afgebeeld in de zeshoek op de tegel;
- *geld (aan einde spoorperiode)*: elke £10 levert één punt op

4. Acties aan het einde van een periode
Einde kanaalperiode:
- verwijder alle kanaaltegels van het spelbord
- verwijder alle industrietegels met niveau 1 (inclusief blokjes op deze tegels) van het spelbord
- Schud de “Verre Markt”-tegels en leg deze gedekt op het betreffende veld. Plaats de zwarte markeerschijf op het bovenste veld op het “katoen vraagspoor”.

Einde spoorperiode:
- einde van het spel!

Einde van het spel

Het spel is afgelopen aan het einde van de spoorperiode.

Puntentelling en winnaar

Zie “3. overwinningspunten”.
De speler met de meeste punten wint het spel.
In geval van een gelijke stand gelden de volgende tie-breakers:
- meest voorop het inkomstenspoor
- meeste geld op hand
- speelvolgorde (alsof er een nieuwe ronde gespeeld zou worden).